
Sant Francesc i els càtars

Autor: Carles Camp

Data de publicació: 29-03-2024

Sabies que els franciscanisme primitiu s'assemblava molt al catarisme i que l'hàbit de Sant Francesc recorda l'hàbit dels perfectes càtars? En Carles Camp considera que era de família càtara i que, de molt jove, es convertiria al catolicisme.

En els temps del naixement del futur Sant Francesc hi havia en terres occitanes, catalanes i algunes del nord d'Itàlia la controvèrsia entre catòlics i càtars.

Si bé els primers derrotaven contínuament els segons usant la força bruta (batalles, fogueres, presons, tortures...), no guanyaven de cap manera en la puresa cristiana que els segons predicaven i, sobretot, en el seu estil de vida.

És a dir, entre altres aspectes, els predicadors càtars, anomenats perfectes, duïen una vida molt austera, que no tenia ni punt de comparació amb la pompa i l'exhibició de riquesa que feia el clergat catòlic, totalment contrària als principis evangèlics de senzillesa i pobresa. A més, les dones també predicaven i administraven sagraments, atenent a aquelles paraules de Jesucrist: «No hi ha home ni dona: tots sou un de sol en Jesucrist».

Davant d'aquestes evidències, els catòlics sincers quedaven completament desarmats davant dels càtars ?dialècticament parlant?, atès que no podien trobar cap manera de rebatre'ls per defensar la seva fe catòlica i quedava clar que els autèntics cristians ?els qui seguien més fidelment els ensenyaments de Jesucrist? eren els càtars, no pas els catòlics.

A mi, personalment, em fa la impressió que, d'entrada, Sant Francesc era càtar, com el seu pare, i que, de molt jove, va decidir convertir-se al catolicisme, potser per la influència de la seva mare. Però se n'adonava clarament que el catolicisme patia d'aquestes importants limitacions i d'aquestes greus mancances. Aquest important problema, l'acumulació i ostentació de riqueses que feia el clergat catòlic ?com he dit?, anava en contra dels principis evangèlics, cosa que dificultava i, fins i tot, impossibilitava de predicar el catolicisme entre els càtars. Sant Francesc va voler arreglar això i es va posar a predicar el catolicisme a l'estil dels càtars, però de forma encara més austera.

És a dir: si els predicadors càtars vestien pobrament, sense cap mena d'ornat, amb la roba més senzilla possible, Francesc va decidir que ell i els seus seguidors vestirien de forma encara més austera: tela de sac lligada amb un cordill.

Alhora, des del primer moment, Francesc va voler tenir dones predicadores, de les quals se'n va cuidar Santa Clara. També menjarien més austerament encara, i viurien en els llocs més modestos i senzills que poguessin trobar. Viurien de la caritat; si convenia, passarien gana, dormirien al ras i sofririen amb cristiana resignació totes les privacions que calgués.

D'aquesta manera, Sant Francesc i els seus seguidors estaven al nivell dels perfectes càtars, i podien ja predicar donant exemple de vida modesta i austera.

Carles Camp